

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
„ARCHIWA SZKÓŁ WYŻSZYCH, INSTYTUCJI NAUKOWYCH I KULTURALNYCH –
OSIĄGNIĘCIA I WYZWANIA NA PRZESTRZENI OSTATNICH 70 LAT”

Wrocław, 8 - 9 grudnia 2014 r.

W dniach 8 - 9 grudnia 2014 r., we Wrocławiu na tamtejszym uniwersytecie odbyła się konferencja pt: Archiwa szkół wyższych, instytucji naukowych i kulturalnych – osiągnięcia i wyzwania na przestrzeni ostatnich 70 lat. Zorganizowana przez Sekcję Archiwów Instytucji Naukowych i Kulturalnych SAP Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Archiwum Politechniki Gdańskiej. Obrady odbywały się pod honorowym patronatem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr hab. Władysława Stępnika. Informacja o mającej się odbyć konferencji była umieszczona na stronie głównej archiwa.gov.pl.

Na konferencję przybyli archiwiści zakładowi z takich ośrodków naukowych jak: Uniwersytet Jagielloński, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Wrocławski, Akademia Marynarki Wojennej, Polska Akademia Nauk oddział w Krakowie, Muzeum Narodowe w Warszawie, Akademia Muzyczna w Krakowie, Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku i inne.

Pierwszy dzień obrad odbywał się w reprezentacyjnej sali Uniwersytetu Wrocławskiego – Oratorium Marianum. Bogato zdobione barokowe wnętrze powstałe w latach 1728 – 1741, potem w 1811 roku przekształcone na koncertową Salę Muzyczną, w której występowali m.in. Karol Lipiński, Johannes Brahms czy Niccolò Paganini.

W pierwszej kolejności głos zabrał prof. Władysław Stępiak, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych z referatem pt: *Archiwa uniwersyteckie w strukturze Narodowego Zasobu Archiwalnego*. W wystąpieniu swoim dyrektor skupił się m. in., na projektach powstających lub też już wybudowanych nowoczesnych gmachach Archiwów Państwowych w Polsce. Ich zadaniem ma być otwarcie na zwykłego użytkownika, aby ten bez problemu mógł korzystać z zasobów archiwalnych. Zostały nam zaprezentowane projekty nowoczesnych budynków archiwów państwowych w Radomiu, Bielsko – Białej, które ma być centrum archiwum nieewidencjonowanego, Zielonej Górze. W kolejnej części wystąpienia profesor W. Stępiak przypomniał, że od 1957 r., archiwa uczelniane mogą przechowywać zasób historyczny, oraz przyjmować odpłatnie dokumenty od upadłych uczelni niepublicznych.

Następnie do głosu dopuszczono dr Andrzeja Kurkiewicza, Zastępcę Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który przypomniał o przekazywaniu prac dyplomowych od 2009 roku do Ogólnopolskiego Repozytorium Prac Dyplomowych.

Po tym wykładzie nastąpiła przerwa kawowa, na której wysłuchaliśmy krótkiego koncertu na znajdujących się w Oratorium Marianum ponad 100 letnich organach.

Po skończonych obradach dnia pierwszego, organizatorzy zabrali uczestników konferencji na wycieczkę do nowo otwartego „Afrikarium” we wrocławskim zoo, gdzie można było obejrzeć różne ekosystemy związane ze środowiskiem wodnym Czarnego Kontynentu.

Dzień drugi obrad miał miejsce, w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego. W tym dniu głos zabrało, aż 15 referentów ze wspomnianych we wstępie ośrodków badawczych. Poniżej krótko zreferuje kilka wybranych referatów.

Interesujący referat wygłosiła dr Małgorzata Śliz z Akademii Muzycznej w Krakowie. Przedstawiła słuchaczom temat „*Zawile losy Archiwum Akademii Muzycznej w Krakowie i jego zbiorów*”. Akademia Muzyczna w Krakowie została założona w roku 1888 r., wcześniej funkcjonowała jako Konserwatorium Towarzystwa Muzycznego w Krakowie. Początkowo w całej instytucji archiwista pełnił funkcję bibliotekarza opiekującego się zbiorami nut. W czasie II Wojny Światowej majątek uczelni, wraz z całym archiwum, biblioteką i instrumentami muzycznymi został wywieziony przez Niemców w niewiadome miejsce. Po wojnie Akademia wznowiła działalność jako Państwowe Konserwatorium Muzyczne, a od 1 kwietnia 1946 r., przemianowała się na Państwową Wyższą Szkołę Muzyczną w Krakowie. Ostatecznie w roku 1979, przyjęła nazwę Akademia Muzyczna.

Początkowo archiwum szkoły zajmował się Kierownik Działu Gospodarczego, dopiero w latach .90 XX wieku, utworzono stanowisko archiwisty, wprowadzono instrukcję archiwalną i wydzielono osobny lokal pod archiwum (ul. św. Tomasza 43). Zbiory liczą 240 mb akt i są to głównie teczki osobowe studentów i pracowników szkoły.

Kolejny referat wygłosił Tomasz Broczek z Politechniki Wrocławskiej – *Profesor Marian Suski. Naukowca portret prywatny – na podstawie materiałów przekazanych przez rodzinę do zbioru spuścizn Archiwum Politechniki Wrocławskiej*. Profesor urodził się w Kielcach 2 listopada 1905 r., swoje wykształcenie związał z technicznymi szkołami wojskowymi najpierw w Modlinie, potem w Oficerskiej Szkole Inżynierii w Warszawie. W czasie wojny pełnił funkcję oficera do spraw radiowych, w wyniku działań wojennych dostał się do obozu jenieckiego w Murnau. Po zakończeniu wojny osiedlił się na Dolnym Śląsku i zaczął pracę na Politechnice Wrocławskiej. Najpierw jako kierownik Katedry Podstaw Telekomunikacji, oraz Zakładu Teorii i Techniki Mikrofalowej. W roku 1974 został mianowany na profesora zwyczajnego. Zmarł 25 grudnia 1993 r. Profesor Marian Suski, bardzo aktywnie uprawiał szermierkę. W 1932 r., zdobył brązowy medal na Olimpiadzie w Los Angeles, w 1936 r., na Olimpiadzie w Berlinie drużynowo zdobył czwarte miejsce. Wielokrotnie był przewodniczącym wrocławskiego oddziału Polskiego Związku Szermierczego.

Inny budzący zainteresowanie słuchaczy referatem był o *Najważniejszych momentach w dziejach Politechniki Wrocławskiej, utrwalonych w zbiorach medali Archiwum Uczelni*. Wygłoszony przez Katarzynę Tomsę z Archiwum Politechniki Wrocławskiej. W zbiorach uczelni znajdują się 150 medali, plakiet i odznaczeń. Do najstarszych należy gipsowy odlew medalu niemieckiego dla zwycięzcy spartakiady z roku 1937 r. Najnowszy medal został wybity z okazji 100 lecia uczelni technicznych we Wrocławiu z roku 2010. Zbiory medali są skatalogowane w dwóch kolekcjach. Pierwsza są to medale bite na zamówienie szkoły (upamiętniające, jubileuszowe, dla studentów itp.), Druga grupa to medale które przyznano uczelni przez organizacje dolnośląskie i ogólnopolskie. Prezentacja była opatrzona w liczne ilustracje medali pokazująca ich rewers i awers.

Jako ostatni na forum wystąpił Piotr Giziński z krótkim komunikatem na temat zbioru fotografii znajdujących się w archiwum Akademii Sztuk Pięknych. Zdjęcia w większości pochodzące z lat 60, 70 i 80 XX wieku, przedstawiają życie codzienne uczelni, sposób prowadzenia zajęć, oraz prace dyplomowe studentów.

Na konferencji swoje produkty reklamowała firma Beskid, zajmująca się tworzeniem materiałów do przechowywania archiwaliów. Zwieńczeniem całego sympozjum było wspólne wyjście do Muzeum Miejskiego Wrocławia.

Podsumowując, konferencja została bardzo dobrze przygotowana, zarówno pod względem organizacyjnym jak i merytorycznym. Był to czas wymiany informacji na temat archiwów szkół wyższych i instytucji naukowych. Można było poczuć pewien niedosyt, ponieważ nie udało się odwiedzić archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego, jednakże jest to jedynie mała uwaga, która w żaden sposób nie ujmuje całości konferencji.